

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ความเป็นมาของปัญหา

เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่าภาษาย่อมมีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา ภาษาไทยก็เช่นเดียวกัน นับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันภาษาไทยได้มีการพัฒนาการและเปลี่ยนแปลงไปในหลายด้าน การเปลี่ยนแปลงทางด้านวากยสัมพันธ์นับเป็นลักษณะการเปลี่ยนแปลงอย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นกับภาษา ในภาษาไทย มีผู้สนใจศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้บ้างคือ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ ซึ่งศึกษาเรื่องการเปลี่ยนแปลงของประโยคกรรมวาจกในภาษาไทยสมัยรัตนโกสินทร์ (Prasithrathsint 1985, 1988) และเรื่องกำเนิดและพัฒนาการของการแปลงให้เป็นนามวลีในภาษาไทย (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ 2537) และสายสมร วัฒนะสมบุรณ์ (2537) ศึกษาเรื่อง การเปลี่ยนแปลงของวิเศษณานุกรมประโยคบอกเวลาในภาษาไทยสมัยรัตนโกสินทร์ เป็นต้น ผู้วิจัยก็เป็นผู้หนึ่งที่มีความสนใจที่จะศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางวากยสัมพันธ์ในภาษาไทย และเห็นว่าพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงของคณานุกรมประโยคนับเป็นเรื่องที่น่าสนใจยิ่ง คณานุกรมประโยคนับเป็นส่วนหนึ่งของไวยากรณ์ไทยที่มีผู้ให้ความสนใจและศึกษาไว้บ้างพอสมควร แต่อย่างไรก็ตามการศึกษาคณานุกรมประโยคที่ผ่านมายังไม่สามารถที่จะแสดงให้เห็นถึงลักษณะของคณานุกรมประโยคในแง่ รูปแบบ หน้าที่และการใช้ได้อย่างชัดเจนเท่าใดนัก อีกทั้งยังไม่ปรากฏว่ามีผู้ใดได้ศึกษาพัฒนาการของการแปรและการเปลี่ยนแปลงของรูปแบบคณานุกรมประโยคเลยแม้แต่น้อย ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาคณานุกรมประโยคในเชิงประวัติ กล่าวคือ ต้องการศึกษาดังพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงของรูปแบบคณานุกรมประโยคตั้งแต่อดีตสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นจนถึงปัจจุบัน โดยมุ่งตอบคำถามว่า จำนวนรูปแบบและลักษณะของคณานุกรมประโยคที่พบในอดีตและปัจจุบันเป็นอย่างไร มีการพัฒนาการใช้อย่างไร นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังต้องการศึกษาการแปรของการใช้คณานุกรมประโยครูปแบบต่างๆในทำเนียบภาษาที่เป็นทางการ กึ่งทางการ และไม่เป็นทางการ เพื่อหาข้อสรุปว่า ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ทำเนียบภาษาเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความถี่ในการเลือกใช้คณานุกรมประโยครูปแบบต่างๆหรือไม่อย่างไร นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังมุ่งที่จะหาข้อสรุปเพื่อสนับสนุนแนวคิดของจอร์จ ดับเบิลยู เกรซ (George W. Grace 1983) อ้างใน อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ 2537) ที่ว่า การใช้

อนุประโยคมากขึ้นและมากรูปแบบขึ้นเป็นอีกลักษณะหนึ่งของการปรับเปลี่ยนให้เป็นสมัยใหม่ของภาษา

1.2 วัตถุประสงค์ในการวิจัย

- 1.2.1) เพื่อศึกษาการปรากฏของคณานุประโยคตั้งแต่ต้นรัตนโกสินทร์จนถึงปัจจุบัน
- 1.2.2) เพื่อจำแนกรูปแบบของคณานุประโยคในช่วงเวลาดังกล่าว
- 1.2.3) เพื่อศึกษาการแปรของคณานุประโยคในทำเนียบภาษาที่เป็นทางการ กึ่งทางการ และไม่เป็นทางการ
- 1.2.4) เพื่อวิเคราะห์ความถี่โดยรวมของการปรากฏคณานุประโยค เพื่อให้เห็นแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของการใช้คณานุประโยคตลอดสมัยรัตนโกสินทร์
- 1.2.5) เพื่อเปรียบเทียบความถี่ของคณานุประโยคโดยรวมในทำเนียบภาษา ที่แตกต่างกันของแต่ละช่วงสมัย
- 1.2.6) เพื่อเปรียบเทียบความถี่ของรูปแบบต่างๆของคณานุประโยคในแต่ละทำเนียบภาษา

1.3 สมมติฐานในการวิจัย

- 1.3.1) รูปแบบของคณานุประโยค (ดูคำจำกัดความในบทที่ 3) มีมากกว่าหนึ่งในสมัยรัตนโกสินทร์
- 1.3.2) มีการเปลี่ยนแปลงในการใช้รูปแบบของคณานุประโยคในแต่ละช่วงสมัย กล่าวคือ มีรูปแบบใหม่เกิดขึ้น และบางรูปแบบหายไป
- 1.3.3) ความถี่ของคณานุประโยคโดยรวมจะสูงขึ้นเรื่อยๆจากอดีตถึงปัจจุบัน
- 1.3.4) ทำเนียบภาษาที่เป็นทางการจะมีการใช้คณานุประโยคในความถี่ที่สูงกว่าภาษาที่เป็นกึ่งทางการ และไม่เป็นทางการ ตามลำดับ
- 1.3.5) ในแต่ละทำเนียบภาษาความถี่ของคณานุประโยคของแต่ละรูปแบบมีการปรากฏมากน้อยต่างกัน

1.4 ขอบเขตในการศึกษา

1.4.1) ศึกษาการแปรและการเปลี่ยนแปลงของการใช้คุณาณุประโยคในสมัยรัตนโกสินทร์ คือ ตั้งแต่ปีพ.ศ.2325 ถึง ปีที่ทำการวิจัย (2538)

1.4.2) ศึกษาการแปรและการเปลี่ยนแปลงของการใช้คุณาณุประโยคที่ปรากฏในข้อมูล ที่เก็บจากเอกสารที่เป็นภาษาไทยมาตรฐานเท่านั้น

1.4.3) งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาข้อมูลจากวิธภาษา 3 ประเภท คือ ทำเนียบภาษาที่เป็นทางการ กึ่งทางการ และไม่เป็นทางการ โดยศึกษาจากบทพรรณนาธิการในหนังสือพิมพ์ ซึ่งถือว่าเป็น ตัวแทนภาษาที่เป็นทางการชนิดหนึ่ง บทพรรณนาในนวนิยายเป็นตัวแทนภาษากึ่งทางการชนิดหนึ่ง และบทสนทนาในนวนิยายเป็นตัวแทนภาษาที่ไม่เป็นทางการชนิดหนึ่งตามลำดับ

1.4.4) แนวคิดที่ใช้ในการศึกษา

1.4.4.1) ทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคมเชิงประวัติ (Socio-historical Linguistic Theory)

1.4.4.2) การแปร (Variation)

1.4.4.3) การเปลี่ยนแปลงของภาษา (Language Change)

1.4.4.4) การปรับเปลี่ยนให้เป็นสมัยใหม่ของภาษา (Language Modernization)

1.5 วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยของวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยศึกษาภาษาโดยเก็บข้อมูลจากภาษา ในเอกสารที่มีใช้อยู่จริงในสังคมสมัยรัตนโกสินทร์ตั้งแต่อดีตแรกเริ่มจนถึงปัจจุบันโดยเก็บรวบรวม จากหนังสือพิมพ์ นวนิยาย จุดหมายเหตุ ตลอดจนกฎหมายตราสามดวงที่ตีพิมพ์ในช่วงสมัยนี้ ซึ่ง ข้อมูลภาษาจากเอกสารต่างๆเท่าที่มีในยุคต้นๆนั้นผู้วิจัยเลือกศึกษาภาษาประเภทร้อยแก้วและใน ยุคต่อมาก็เป็นภาษาประเภทร้อยแก้วเช่นกัน เนื่องจากผู้วิจัยมุ่งศึกษาการใช้คุณาณุประโยคใน ภาษาที่ปรากฏในทำเนียบภาษาที่ต่างกัน 3 ประเภทด้วย จึงแบ่งข้อมูลที่ได้มาออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ บทพรรณนาธิการในหนังสือพิมพ์ บทพรรณนาในนวนิยาย และบทสนทนาในนวนิยาย เป็นตัวแทนทำเนียบภาษาที่เป็นทางการ กึ่งทางการ และไม่เป็นทางการ ตามลำดับ ส่วน ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีการศึกษาภาษาในเชิงปริมาณเป็นหลัก โดยมีการจำแนกรูปแบบของ คุณาณุประโยคที่พบ แล้วนำข้อมูลที่ได้มาคำนวณหาค่าความถี่ หรือร้อยละของการปรากฏของการใช้คุณาณุประโยคโดยรวมและแยกตามรูปแบบที่พบ อีกทั้งผู้วิจัยได้ใช้การคำนวณ

ทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วย ซึ่งในที่นี้ผู้วิจัยใช้สถิติการคำนวณหาค่าไค-สแควร์ (χ^2) เพื่อทดสอบหาค่านัยสำคัญทางสถิติของข้อมูลที่ได้มาว่า ข้อมูลที่สุ่มมานั้นเป็นข้อมูลที่เชื่อถือได้หรือไม่ และใช้สถิติการคำนวณหาค่า t-test เพื่อเปรียบเทียบความต่างในการปรากฏของคุณาณุประโยชน์ในทำเนียบภาษาแต่ละประเภทว่า การใช้คุณาณุประโยชน์โดยรวมและคุณาณุประโยชน์แต่ละประเภทจะมีความถี่ต่างกันหรือไม่ อย่างไร ในทำเนียบภาษาต่างกัน ทั้งนี้รายละเอียดในวิธีการดำเนินการวิจัยแต่ละขั้นตอนดูได้ในบทที่ 3

1.6 ประโยชน์และความสำคัญของงานวิจัย

- 1.6.1) สะท้อนให้เห็นความหลากหลายและการเปลี่ยนแปลงในการใช้ภาษาของคนไทย
- 1.6.2) ทำให้เห็นการปรับเปลี่ยนให้เป็นสมัยใหม่ของภาษาไทย
- 1.6.3) ทำให้เห็นทิศทางการเปลี่ยนแปลงทางวากยสัมพันธ์ของภาษาไทย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย